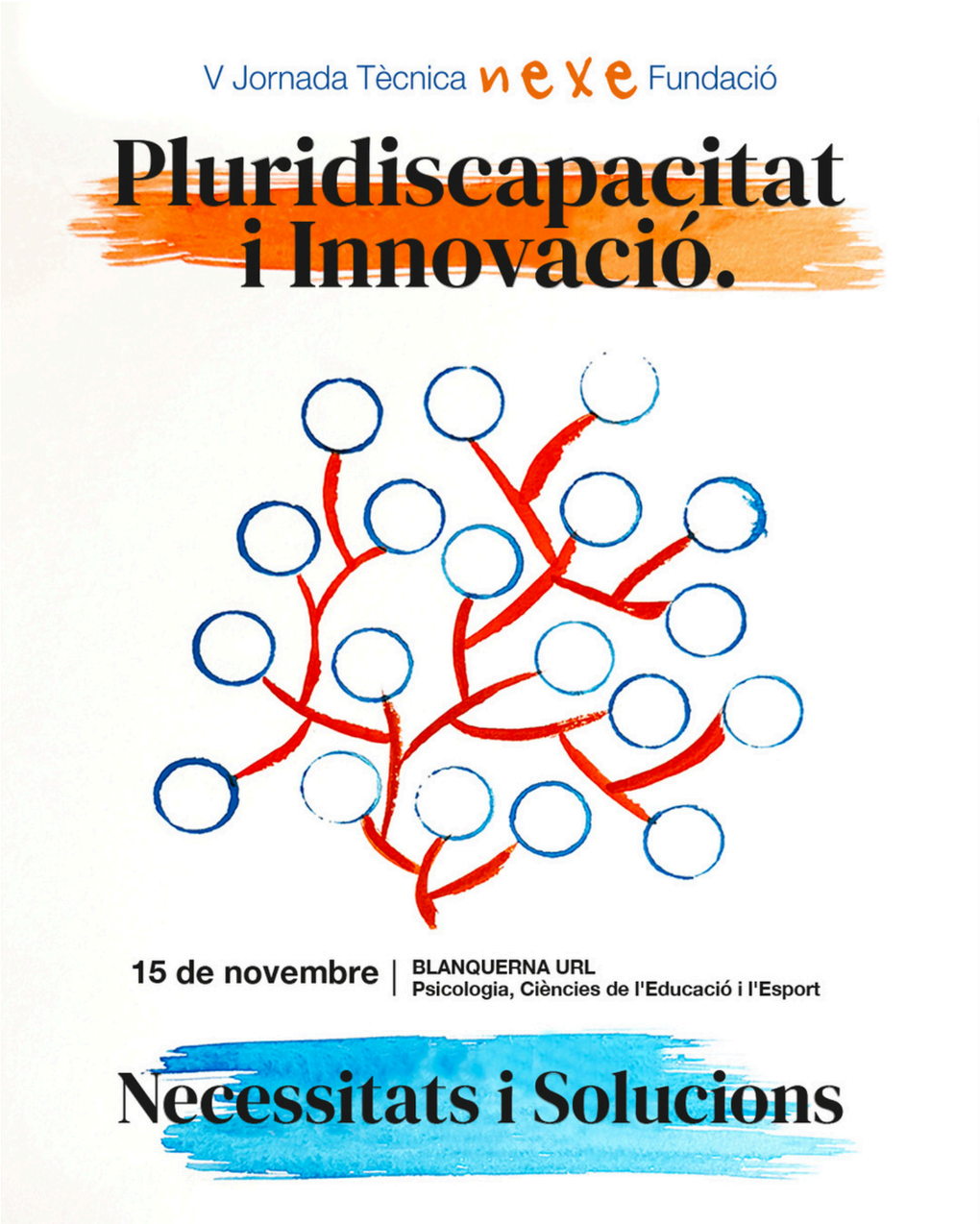

Retorn i resum d'impacte

Organitza:

nexe FUNDACIÓ

Amb el suport:

Fundación ONCE

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials i Inclusió

Blanquerna UNIVERSITAT RAMON LLULL | Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Pluridiscapacitat i Innovació: Necessitats i Solucions

Assistents: 150 persones

Enllaços:

- Notícia web
- Enllaç al reel de la primera part de la jornada
- Enllaç al reel de la segona part de la Jornada
- Post de resum amb imatges
- Enllaç al reel de presentació del Calendari Solidari Nexe 2026

La Va Jornada Tècnica de Nexe ha estat un espai de trobada i reflexió on la pràctica professional, l'evidència científica i la innovació s'han unit amb un objectiu comú: transformar la vida dels infants i joves amb pluridiscapacitat i la de les seves famílies.

En el marc del Dia Internacional de la Infància, la jornada ha reafirmat el compromís amb una mirada centrada en les capacitats, els drets i els suports necessaris per garantir una infància plena, tot posant en valor el treball en xarxa i les aliances com a motor de canvi i transformació social.

1. Míriam Guerra, Universitat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport. Blanquerna-URL: "La innovació i la discapacitat".

Es destaca la necessitat d'una recerca bio-psico-social i tecnològica, que entengui la persona de manera integral i que generi innovacions centrades en les necessitats reals, amb impacte positiu tant en els usuaris com en les famílies i l'entorn comunitari. Des de la FPCEE-Blanquerna es presenten diverses iniciatives i projectes de recerca que exemplifiquen aquesta mirada aplicada i inclusiva. En l'àmbit de l'activitat física i l'esport adaptat, s'exposen els projectes AUTJUDO i JIDP, centrats en el judo adaptat per a infants amb Trastorn de l'Espectre Autista i adolescents amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (DID). Aquests projectes analitzen els beneficis de la inclusió, promouen la formació especialitzada d'entrenadors i incorporen eines tecnològiques, com una aplicació per fomentar hàbits saludables.

També es presenta un projecte de dansa creativa amb persones grans amb DID, que estudia els efectes positius d'aquest tipus d'intervenció sobre la condició física, el benestar emocional i els aspectes cognitius, posant en valor l'expressió corporal com a eina de salut i participació. En l'àmbit de la detecció precoç, s'exposa la recerca doctoral sobre Moviments Generals en nounats amb risc neurològic, una metodologia especialment rellevant en contextos rurals i poblacions vulnerables, que permet identificar alteracions primerenques i iniciar intervencions anticipades, especialment en casos de risc de paràlisi cerebral. Pel que fa a la innovació tecnològica, es parla dels projectes eMotivaMente i les Proves de Camp en DID, orientats a l'avaluació i millora de les funcions executives, la condició física relacionada amb la salut i la qualitat de vida. Aquests estudis utilitzen eines digitals i anàlisi de dades avançades per adaptar les intervencions a les característiques individuals de cada persona.

Acaba la ponència parlant del projecte europeu SAME-SAME, que posa el focus en la capacitació i l'empoderament de persones amb DID a través de la formació i la mentoria en l'àmbit de l'activitat física, afavorint la seva inserció laboral. Aquesta iniciativa ha donat lloc a la creació d'un Diploma d'Especialització Universitària en Activitat Física i Esport per a joves amb discapacitat intel·lectual, reforçant el compromís amb la inclusió, l'autonomia i la participació activa en la societat.

2.Jordi Ventura. Fisioterapeuta de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona i Director del CRIT: El Centre de Recerca, Innovació i Tecnologia (CRIT) de Nexe Fundació

l CRIT sorgeix com a resposta a una mancança històrica: no existeixen línies de recerca específiques centrades en aquesta població, tot i la seva complexitat i vulnerabilitat.

El projecte parteix dels principis bàsics de la recerca —preguntar-se "qui", "què", "on", "quan" i "per què"— per definir una estructura innovadora que combini coneixement científic, tecnologia i experiència directa en atenció especialitzada.

La ponència planteja la necessitat i el sentit d'un nou Centre de Recerca, Innovació i Tecnologia (CRIT) impulsat per Nexe Fundació, amb l'objectiu d'avançar en la recerca aplicada, la difusió del coneixement i el desenvolupament de solucions que millorin la qualitat de vida dels infants i adolescents amb pluridiscapacitat i de les seves famílies.

Les àrees d'investigació actuals del CRIT inclouen:

- Aspectes conceptuals com la nova definició de pluridiscapacitat i el seu impacte en l'atenció integral.
- Desenvolupament de software per analizar dades per a la gestió i seguiment de l'evolució dels infants.
- Creació de dispositius tecnològics que afavoreixin la participació i l'autonomia.
- Estudis sobre l'impacte social i emocional de l'atenció en la qualitat de vida familiar.

2. Jordi Ventura. Fisioterapeuta de l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona i Director del CRIT: El Centre de Recerca, Innovació i Tecnologia (CRIT) de Nexe Fundació

El CRIT ja ha establert convenis de col·laboració amb universitats i centres tecnològics per a co-dirigir i co-tutoritzar tesis doctorals, TFG, TFM, APS, ABR. Ha participat en projectes europeus com l'ECIU dirigit per l'UAB, o en activitats com la Hackaton Health Tech 2030 organitzada per l'UPC, o la Hackaton organitzada per VELTECH.

Des del CRIT s'organitzen jornades, tallers i formacions per difondre el coneixement entre els professionals, estudiants, entitats i famílies. També disposa d'un Banc de Recursos (Pas a Pas) per promoure la reutilització dels productes de suport que milloren l'autonomia i la participació dels infants, gràcies a l'assessorament d'un equip format per logopeda, terapeuta ocupacional, fisioterapeuta i tècnic ortoprotèsic.

En conclusió, l'existència del CRIT és imprescindible per generar evidència, innovació i impacte real en la vida dels infants amb pluridiscapacitat, però també per apropar el món del coneixement i de la recerca a la societat. Nexe Fundació es posiciona així com a referent en la intersecció entre investigació social, tecnologia i inclusió, promovent un futur més accessible i just per a tots els infants.

Enllaços:

CRIT

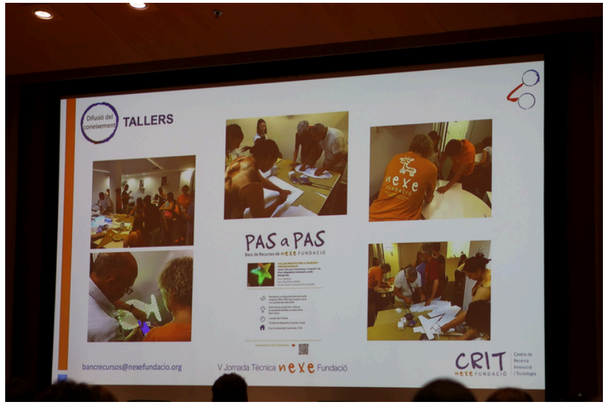

3. Sergi Nogués. Fisioterapeuta de l'EEE Les Girafes Blaves de Nexe:
El Sistema de Classificació de la Funció Respiratòria per infants/joves amb paràlisi cerebral i/o pluridiscapacitat

La paràlisi cerebral és una patologia neurològica infantil molt mediàtica, en canvi la pluridiscapacitat és un diagnòstic funcional neurològic d'escassa mediatització. La paràlisi cerebral pot cursar, o no, amb una pluridiscapacitat, però aquesta no sempre és conseqüència d'una paràlisi cerebral. La pluridiscapacitat no només inclou la paràlisi cerebral com a diagnòstic clínic, també n'hi ha d'altres que es manifesten amb una pluridiscapacitat. Per tant podem afirmar que la pluridiscapacitat és la pluridiscapacitat.

Tant la pluridiscapacitat com la paràlisi cerebral es caracteritzen per alteracions de la deglució, moviment, comunicació, manipulació, relació, audició, salut i de la visió, entre altres. Actualment algunes d'aquestes alteracions es poden classificar en sistemes de classificació, com per exemple el de la deglució (EDACS), moviment (GMFCS), manipulació (MACS), visió (VFCS) i comunicació (CFCS).

La realitat és que aquests sistemes de classificació han sigut dissenyats i validats per infants, nens i nens amb paràlisi cerebral. Però, què passa amb aquells i aquelles amb pluridiscapacitat independentment del seu diagnòstic clínic?

Una de les alteracions de la paràlisi cerebral i la pluridiscapacitat, és la salut. Aquestes alteracions es caracteritzen per problemes digestius, ortopèdics, de la son, epilèpsia, dolor i respiratoris, entre altres. I sabem també que la salut condiciona, i de quina manera, la participació a les activitats del dia a dia d'aquests infants, nens i nenes. Per tant, l'activitat i la participació també estarà condicionada per l'estat en el que es trobi la funció respiratòria.

3. Sergi Nogués. Fisioterapeuta de l'EEE Les Girafes Blaves de Nexe:
El Sistema de Classificació de la Funció Respiratòria per infants/joves amb paràlisi cerebral i/o pluridiscapacitat

Degut a això, es detecta la necessitat de crear un nou sistema de classificació, el de la funció respiratòria, que classifiqui aquesta funció de la mateixa manera que es va fer amb la deglució, moviment, manipulació, visió i comunicació.

El sistema de classificació de la funció respiratòria (SCFR) és únic al món i ha estat dissenyat i validat per infants, nens i nenes amb paràlisi cerebral o pluridiscapacitat. Compleix tots els requisits dels sistemes de classificació:

1) Basat en en la CIF, per tant, el seu enfocament s'emmarca en la salut global mitjançant diversos components relacionats entre si, entre els quals els conceptes d'«activitat» i «participació» són els punts centrals d'aquests sistemes. Per això, posa èmfasi a descriure el que els infants poden fer en lloc de les seves dificultats.
2) Atès que el més important és la funció diària que el nen realitza, descriu el «rendiment» (activitat habitual dels nens i nenes) en lloc de la «capacitat» (el que la gent pot fer en el seu millor moment), i els suports que necessiten.
3) Presenta cinc nivells de classificació.
4) No és una mesura de resultat ni una eina de diagnòstic, per la qual cosa sempre s'ha d'acompanyar dels instruments d'avaluació corresponents.
5) Descriu els «nivells» de funcionament en els seus respectius dominis, com a punt de referència per al pronòstic del nen i per poder determinar les intervencions que resultin més adequades en cada cas;
6) 0-18 anys.

Consta de cinc dimensions: 1)Funció respiratòria i participació a les activitats; 2) Secrecions i atenció respiratòria; 3) Assistència mecànica per les secrecions; 4) Ventilació i atenció respiratòria; 5) Aportació d'oxigen.

4. Equip docent de l'EEE Les Girafes Blaves de Nexe Fundació (Laia Nogués i Alba Uri): Mirades que acompanyen: La documentació pedagògica com a pont entre escola i família.

L'objectiu de la ponència és compartir quin ús fem a Nexe de la documentació pedagògica i com l'adaptem a la nostra realitat, i com es fa servir com a eina per transmetre la nostra metodologia de treball i orientació amb la intervenció amb els infants.

1. Què entenem per documentació pedagògica?

La documentació pedagògica és molt més que recollir fotos o vídeos del que passa a l'aula. És una manera de mirar, interpretar i donar sentit al que fan els infants i així detectar i comprendre millor les seves necessitats. Ens ajuda a valorar les seves capacitats i a posar en valor els processos de desenvolupament que es donen en el dia a dia a l'escola. D'aquesta manera podem ajustar la nostra intervenció i oferir els suports necessaris ajustats a la seva realitat.

Documentar ens obliga a aturar-nos, observar i reflexionar. I això, en un context d'educació especial, és molt important. Ens permet ajustar la nostra intervenció, reconèixer els petits progressos i valorar les capacitats de cada infant.

2. Què documentem al CEE?

En el nostre centre documentem principalment tres àmbits:

- Els eixos transversals que defineixen la nostra intervenció pedagògica, a través de plafons visuals que fan visible la vida del centre.
- Els Plans de Suport Individualitzats (PSI).
- I finalment, els informes finals de curs, que recullen la mirada global sobre l'evolució de cada infant.

Exemple dels plafons que hem documentat a l'escola, on es parla de la importància sobre els moments de cura i de benestar, el vincle i l'aprenentatge de través del joc.

3. El Pla de Suport Individualitzat (PSI)

El PSI és un document que dissenyem per adaptar la intervenció a les necessitats específiques de cada infant.

4. Equip docent de l'EEE Les Girafes Blaves de Nexe Fundació (Laia Nogués i Alba Uri): Mirades que acompanyen: La documentació pedagògica com a pont entre escola i família.

Hi trobem:

- Les necessitats detectades relacionades amb l'Estimulació Basal.
- Els objectius,
- La metodologia explicada a través d'activitats i propostes,
- Indicadors (que ens permeten al llarg del curs poder avaluar l'evolució dels objectius dels infants i així revisar-los per si cal modificar-los i/o afegir-ne de nous). Per tant és un document viu.

En quant a l'elaboració del Pla de Suport Individualitzat (PSI), que s'inicia amb una observació acurada a l'aula i la recollida d'informació de tots els professionals implicats, juntament amb una entrevista basada en rutines (EBR) amb la família per identificar les seves principals preocupacions. Posteriorment, es realitza una reunió interdisciplinària on es comparteixen les diferents mirades i es defineix el PSI de manera conjunta.

Pel que fa a la documentació, el PSI s'organitza en un document estructurat que relaciona els eixos i competències del currículum d'infantil amb les necessitats d'estimulació basal, detallant objectius, metodologia, activitats i indicadors d'avaluació. Es posa un èmfasi especial en fer el document comprensible per a les famílies, utilitzant presentacions visuals amb imatges i també vídeos que expliquen què i com es treballa a l'aula. Es posen com a exemple tres vídeos, que mostren:

- el treball motriu (un primer vídeo on es treballa el volteig i un segon on es veu com es treballa el control de cap i de trons)
- en el segon la descoberta de l'entorn a través d'una activitat amb llum negra
- la comunicació a través del polsador amb veu digitalitzada per fer demandes.

5. Gemma Puigfel i Júlia Andrés, logopeda i terapeuta ocupacional de Nexe Fundació: L'Alimentació com a entorn d'aprenentatge

Aquest projecte neix de la necessitat d'abordar l'alimentació en els infants tenint en compte les seves característiques físiques, cognitives i sensorials.

S'emmarca en un entorn educatiu —amb infants de 0 a 6 anys— i combina alimentació, teràpia i aprenentatge a través del joc i l'experimentació.

El projecte es fonamenta en tres eixos principals.:

- L'alimentació com a suport nutricional, que garanteix àpats saludables, equilibrats i adaptats a cada infant. S'utilitza l'escala IDDSI per ajustar les textures (del triturat a la masticació fàcil) i s'empren productes de suport com culleres adaptades o gots escotats per afavorir l'autonomia i un correcte posicionament.

- La intervenció en la deglució, que incorpora estímuls sensorials per millorar-la: espassants amb gust de llimona per activar la deglució, gelatines per augmentar la consistència dels triturats o airejats per oferir experiències de sabor en infants amb disfàgia severa. L'objectiu és facilitar una deglució segura i funcional.

- L'alimentació com a entorn d'aprenentatge, on els aliments es presenten fora del moment de l'àpat, en sessions lúdiques d'experimentació dins l'aula. Es treballa amb petits grups de 4 a 5 infants, guiats per la logopeda i la terapeuta ocupacional, que promouen un ambient segur, positiu i sense pressió. Cada sessió gira entorn d'un aliment concret presentat en formats i textures diverses (sencer, tallat, triturat, fred, calent...), afavorint l'exploració multisensorial i la familiarització progressiva amb nous sabors i textures.

5. Gemma Puigfel i Júlia Andrés, logopeda i terapeuta ocupacional de Nexe Fundació: L'Alimentació com a entorn d'aprenentatge

El projecte té objectius específics com:

- potenciar l'interès pel menjar
- fomentar una relació segura i plaent amb l'alimentació
- afavorir la socialització, treballar la integració sensorial
- millorar la tolerància a varietats de gustos i textures
- facilitar la discriminació d'aliments segons característiques sensorials.

També potencia la motricitat fina mitjançant activitats de transvasament i utilitza pictogrames per ajudar en la comunicació i l'anticipació.

Els participants són infants amb dificultats d'alimentació d'orígens diversos: infants alimentats amb dispositiu extern (botó gàstric o sonda nasogàstrica) que inicien la reintroducció oral, infants amb selectivitat alimentària o dificultats d'acceptació de textures i sabors.

En conjunt, el projecte sorgeix com una eina terapèutica i educativa que converteix l'alimentació en una oportunitat d'aprenentatge i millora funcional. Mitjançant la col·laboració entre logopèdia i teràpia ocupacional, ofereix una experiència positiva, respectuosa i ajustada al ritme de cada infant, facilitant el camí cap a una alimentació oral més funcional, segura i agradable.

6. Dani Andreu. President de Gueopic: Present, Passat i Futur.

Daniel Andreu parla del Present, passat i futur de Gueopic, en una ponència emotiva que va posar al centre el dret a la comunicació.

A partir de la seva experiència personal com a pare d'en Gueorgui, un infant amb autisme sever, hipoacúsia i síndrome alcohòlica fetal, exposa com la manca total de comunicació va impulsar la creació de l'aplicació Gueopic ara fa tretze anys.

Aquesta eina gratuïta, disponible per a Android, ha esdevingut un recurs clau per facilitar la comunicació a infants amb dificultats comunicatives d'arreu del món, especialment a aquells sense recursos econòmics, gràcies a la tasca solidària de l'associació.

La seva intervenció exposa també la importància de la sensibilització i la lluita contra els estigmes, així com el compromís de continuar ampliant l'abast del projecte.

Es fa el tancament projectant un vídeo que mostra la interacció d'en Gueorgui amb l'aplicació, posant de manifest que Gueopic no és una solució miraculosa, però sí una eina transformadora que obre portes a la comunicació i a la inclusió.

GUEOPIC

CALENDARI SOLIDARI NEXE 2026: Creixem junts, ara i sempre. Per un 2026 ple de sumar i compartir!

Just abans de la pausa del cafè de la V Jornada Tècnica de Nexe, es presenta el Calendari Solidari de 2026: un petit gran moment per aturar-nos, mirar-nos i reconnectar amb l'essència del projecte.

Un any més, teniu a les mans una de les iniciatives més especials de Nexe Fundació, una finestra oberta a la seva ànima i al seu cor. Amb la vostra col·laboració, aquest calendari ens permet continuar ampliant i fent créixer les activitats de Respir i Lleure dels caps de setmana, i obrir noves oportunitats per als infants amb pluridiscapacitat que en formen part.

Nascut fa dotze anys de la mà de les mateixes famílies, el calendari és una manera profundament humana d'explicar la nostra tasca: a través d'imatges i vivències compartides, persones que s'hi impliquen de ple recorren, ni que sigui per una estona, un camí conjunt fet de mirades, somriures, moviments i silencis.

És en aquest espai íntim i sincer on es connecta amb Nexe des d'un lloc difícil d'explicar amb paraules, però impossible d'oblidar. Creixem junts, ara i sempre. Per un 2026 ple de sumar i compartir.

🔗 ENLLAÇ A REEL DE PRESENTACIÓ CALENDARI
🔗 ENLLAÇ A VÍDEO MAKING OF

7. Xavi Canaleta: DIVINTECH: Diversitat, Inclusió i Tecnologia. Usos de la robòtica per a la millora de les habilitats instrumentals de l'alumnat amb Trastorn de l'Espectre Autista.

Human Environment Reasearch (HER) és un dels dos grups de recerca de La Salle Campus Barcelona (Universitat Ramon Llull) que treballen sota el paraigües de La Salle RD. El grup HER centra la seva activitat de recerca i transferència en descobrir noves formes de relació entre la persona i la tecnologia per tal d'innovar en l'aplicació de la intel·ligència artificial i les noves tecnologies digitals en àmbits com la salut, el treball, el benestar, l'educació, l'oci i l'entreteniment.

La línia de recerca en Technology Enhanced Learning (TEL) es dedica a l'exploració i desenvolupament de solucions tecnològiques que millorin els processos d'ensenyament i aprenentatge.

Aquesta línia d'investigació interdisciplinària combina elements de la tecnologia educativa, la ciència cognitiva, la psicologia de l'aprenentatge i la pedagogia per crear entorns d'aprenentatge més efectius, accessibles i personalitzats. TEL no només se centra en la implementació de noves tecnologies, sinó també en la comprensió de com aquestes tecnologies poden ser utilitzades per fomentar una educació de qualitat, reduir les barreres d'aprenentatge i adaptar-se a les necessitats específiques dels estudiants.

A HER-TEL es posa especial focus en millorar l'accés a l'educació: desenvolupar tecnologies que facin l'aprenentatge més accessible per a tothom, independentment de la seva ubicació geogràfica, condicions físiques, psíquiques o socioeconòmiques.

6. Xavi Canaleta: DIVINTECH: Diversitat, Inclusió i Tecnologia. Usos de la robòtica per a la millora de les habilitats instrumentals de l'alumnat amb Trastorn de l'Espectre Autista.

El projecte DivInTech té com a objectiu principal millorar les habilitats socio-lingüístiques i comunicatives, així com l'atenció i inclusió de l'alumnat amb Trastorn de l'Espectre Autista (TEA) a les aules mitjançant l'ús de robòtica social, i està finançat pel Programa Nacional de Projectes de Generació de Coneixement 2022 per al període 2023-2026.

El projecte defineix dos objectius principals que aglutinen una sèrie d'objectius específics.

Objectiu 1: Desenvolupar seqüències d' intervenció robotitzades.

- Identificar perfils d'alumnes amb TEA.
- Dissenyar la seqüència d'intervenció robotitzada.
- Implementar i avaluar la seqüència d'intervenció.
- Escalar les seqüències d'intervenció.

Objectiu 2: Crear un Observatori Social en Diversitat.

- Identificar institucions que acullen alumnat amb diversitat.
- Connectar realitats TEA entre institucions i compartir bones pràctiques
- Generar comunitat d'aprenentatge.

Només de manera compartida es pot millorar l'atenció a la diversitat de la nostra societat i fer-la més inclusiva. I la recerca aplicada ha de servir d'ajuda a aquest objectiu prioritari per a la nostra societat.

8. Marta del Olmo. Responsable del Departament Educatiu de L'Auditori de Barcelona: Estratègies d'accessibilitat cultural aplicades a espectacles escolars del Servei Educatiu de L'Auditori.

La ponència presenta les principals estratègies d'accessibilitat i inclusió desenvolupades pel Servei Educatiu de L'Auditori, aplicades a diversos projectes escolars i familiars de la seva programació estable. Es posa l'accent en el compromís ferm de L'Auditori com a equipament públic i, especialment, com a departament educatiu de referència nacional, amb la garantia de l'accés a la cultura per a tots els infants, independentment de la seva (dis)capacitat.

En aquest marc, es parla del projecte europeu POCTEFA ARTIS+, una iniciativa de cooperació transfronterera liderada pel Departament de Cultura de la Generalitat, orientada a promoure la inclusió social a través de la cultura i a donar suport econòmic al desenvolupament d'estratègies d'accessibilitat en projectes culturals.

Es detallen les mesures d'accessibilitat implementades al projecte Cantània durant la temporada passada, que consoliden aquest projecte educatiu participatiu per a infants de primària com un dels més accessibles de Catalunya.

Entre les accions destacades, es presenten:

- Doble sistema d'interpretació en Llengua de Signes Catalana (LSC)
- Sobretítols a tots els equipaments del CAT
- Vídeos amb intèrpret en LSC
- Llibrets en català i castellà en lectura fàcil
- Llibrets accessibles en català i castellà
- Guies específiques per a infants amb TEA

8. Marta del Olmo. Responsable del Departament Educatiu de L'Auditori de Barcelona: Estratègies d'accessibilitat cultural aplicades a espectacles escolars del Servei Educatiu de L'Auditori.

- Visites anticipatòries i visites tàctils
- Espais relaxats
- Sessions de formació i focus group amb les MALL
- Bosses hàptiques
- Nou protocol d'evacuació per a persones amb mobilitat reduïda a l'escenari
- Mesures específiques per a persones amb acondroplàsia

Finalment, es comparteix l'experiència del CEE Girafes Blaves en la seva assistència, durant dos anys consecutius, al concert Tutti fan Piu.

🔗 ENLLAÇ AL POST DE LA VISITA DE NEXE A L'ESPECTACLE "TUTTI FAN PIU"

S'explica el treball conjunt realitzat des de L'Auditori per garantir l'acollida de 55 infants en cadira de rodes i 55 adults, així com les adaptacions artístiques, tècniques i escenogràfiques del concert per assegurar una experiència cultural plena, accessible i significativa per a tothom.

9. Ferran Prats Domènech., Resident de Pediatria i Àrees específiques de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. President d'Associació IN FUN / Jugar a l'hospital: és realment possible per a tots els infants?

La ponència posa en valor el joc com a dret fonamental dels infants, també en context hospitalari, i destaca el seu paper com a eina terapèutica clau per a infants amb discapacitat o necessitats complexes.
Es remarca que concebre l'hospital com un espai incompatible amb el joc és un error: el lleure contribueix a reduir l'estrès i l'ansietat, afavoreix l'expressió emocional i impacta positivament en el benestar i la recuperació dels infants. Perquè aquest dret sigui realment universal, cal adaptar i personalitzar les propostes davant de barreres comunicatives, motores o sensorials.

En aquest context, es presenta el projecte IN FUN, que integra el lleure com a part essencial de l'experiència hospitalària mitjançant activitats inclusives, accessibles i centrades en la persona. El projecte parteix sempre de les necessitats, interessos i capacitats de cada infant, combinant recursos humans, materials i tecnològics per oferir suport emocional i facilitar l'anticipació i comprensió de procediments mèdics que poden generar inquietud.

La ponència s'estructura a partir de cinc eixos principals:

- Propostes de lleure dirigides, com tallers creatius, bingo, cinema amb debat o jocs de taula, adaptades a la situació clínica, l'energia i les preferències de cada infant per garantir una participació significativa.

- El protagonisme dels joves, amb la implicació de nois i noies de 15 i 16 anys en la ideació i adaptació de les activitats i en visites puntuals a l'hospital, afavorint relacions entre iguals més empàtiques i un lleure humanitzat.

8. Ferran Prats Domènech., Resident de Pediatria i Àrees específiques de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. President d'Associació IN FUN / Jugar a l'hospital: és realment possible per a tots els infants?

- Joc compartit i estimulació sensorial, mitjançant materials adaptats que faciliten la participació d'infants amb diferents capacitats i creen espais de confort emocional.
- Joguines adaptades, a través de la iniciativa A l'hospital també juguem! del programa Jugar és obligatori, que incorpora joguines amb polsadors i comandaments especials per garantir un joc autònom, accessible i significatiu.
- Anticipació i acompanyament en procediments, amb el programa m'adapTU, que inclou vídeos protagonitzats per infants i joves i suports visuals per ajudar a comprendre què passarà, reduir la por i millorar l'acompanyament emocional.

En conjunt, la ponència evidencia que jugar a l'hospital no només és possible, sinó imprescindible, i que amb els suports adequats el lleure esdevé una eina poderosa d'humanització, inclusió i benestar per a tots els infants.

🔗 ENLLAÇ A PDF M'adapTU : Guia de suports visuals en l'ambit sanitari / Hospital Universitari Vall d'Hebron

10. Montserrat Navarro i Nogués. Musicoterapeuta de l'EEE Alba de Reus: Interpretació vital en pluridiscapacitat

La ponència introdueix el concepte d'interpretació vital com una pràctica de suport a persones amb grans dificultats de comunicació o de comprensió de l'entorn, basada en un enfocament profundament ètic. Es destaca la importància de valors clau com el treball en equip, la implicació de la família, l'ètica, la consciència, l'empatia, la competència professional, el consens, la participació i l'autodeterminació com a fonaments d'aquesta mirada.

El context de la pràctica se situa en un centre d'educació especial amb infants amb discapacitat intel·lectual i diversos perfils de diversitat funcional, alguns dels quals presenten greus dificultats en la comunicació. Aquesta realitat limita de manera significativa la interacció amb l'entorn i la interpretació de les seves necessitats, gustos i preferències, fet que fa imprescindible repensar les estratègies de suport i comunicació.
En aquest marc, s'explica que la iniciativa d'implementar la interpretació vital al centre s'inicia el curs 2024-2025, impulsada per l'equip tècnic en col·laboració amb mestres, educadors i famílies. La voluntat compartida és posar en marxa aquest projecte de manera col·lectiva i integrar-lo de forma transversal en la vida del centre. Els objectius principals de la pràctica al CEE Alba són, d'una banda, trobar un sistema personalitzat de comunicació i interpretació que permeti a cada alumne interactuar amb el seu entorn de manera significativa, i de l'altra, promoure la seva autodeterminació en qualsevol moment del dia, respectant la seva veu i les seves decisions. Pel que fa a l'estat actual del projecte, el centre es troba immers en la fase inicial del procés d'indagació, considerada la més rellevant de tot el procés. Aquesta fase, de caràcter intuïtiu i natural, es fonamenta en l'observació acurada de l'alumnat amb més necessitats de suport en diferents contextos de la seva rutina diària. A partir d'aquestes observacions, es generen registres observacionals i es mesuren variables de salut, com la freqüència cardíaca i respiratòria, per analitzar les respostes dels alumnes davant diferents estímuls.

La ponència tanca amb un agraïment als professionals implicats en el projecte i amb la celebració d'aquesta iniciativa com la llavor d'un procés de creixement conjunt entre tots els agents participants.

11. Lucía Barea. Musicoterapeuta d'AGEM i de l'Hospital de la Vall d'Hebrón: L'escolta musicoterapèutica com a eix d'intervenció en l'abordatge clínic amb nadons d'alt risc

Es presenta un cas clínic d'intervenció musicoterapèutica amb una bebè prematura d'alt risc, amb l'objectiu de mostrar el paper de la musicoteràpia en l'atenció precoç. La intervenció inclou accions de prevenció, detecció i intervenció, posant l'accent en la relació, la comunicació primerenca i el vincle afectiu.

La pacient tenia tres mesos d'edat corregida en el moment de la primera visita domiciliària. A partir de la informació aportada per la família i de l'observació clínica, s'identifiquen indicadors compatibles amb un possible retraïment socioemocional, segons l'escala ADBB, eina utilitzada per a la detecció precoç de senyals d'alerta en el desenvolupament emocional dels bebès.

La bebè va néixer mitjançant una cesària d'urgència en un context perinatal crític, després que la mare patís una parada cardiorespiratòria. Durant la visita, els cuidadors refereixen un patró de son prolongat, irritabilitat en els moments de vigília i dificultats respiratòries associades a mucositat abundant. L'observació clínica mostra poca expressivitat facial, escasses vocalitzacions i un contacte visual limitat, juntament amb una elevada activitat motora.

Davant aquests indicadors, es destaca la importància d'oferir un context vincular segur que inclogui la família i la xarxa de cures. Des dels primers moments de vida, els llenguatges sonor, corporal i verbal s'entrellacen en les interaccions primerenques. En aquest sentit, la musicoteràpia posa en valor el llenguatge sonor i musical del vincle inicial com a element clau per afavorir la comunicació, l'expressivitat emocional i el desenvolupament del bebè, contribuint així a la promoció i prevenció de la salut mental infantil.

Aquest cas posa de relleu el potencial de la musicoteràpia com a eina sensible i relacional dins dels dispositius d'atenció precoç, especialment en situacions de vulnerabilitat primerenca.

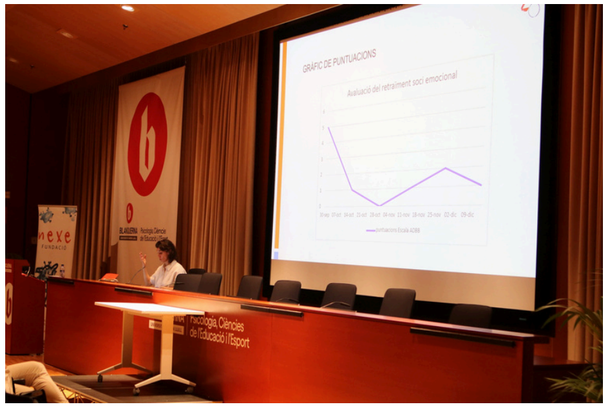

12. Lluís Trillo. Muntanyenc. Coordinador de Bivac.org i membre de MTG (muntanya inclusiva). Director de RESPONSE UPF i Creador de Projectes d'Impacte: Projecte MOU MUNTANYES de Nexe Fundació

Mou Muntanyes és una iniciativa que promou l'accés a la natura per a infants amb pluridiscapacitat i les seves famílies mitjançant excursions adaptades i inclusives. El projecte parteix de la convicció que la muntanya és un espai compartit que ha de poder ser gaudit per tothom, independentment de les capacitats físiques o funcionals. Es defensa una mirada comunitària de l'excursionisme, on la força del grup es construeix a partir de la capacitat d'avançar plegats, adaptant el ritme i els recursos a les persones amb més dificultats. Aquesta manera d'entendre la muntanya no només afavoreix la inclusió, sinó que genera vincles, consciència social i valors de solidaritat i corresponsabilitat. ENLLAÇ A REEL D'UNA SORTIDA

Objectiu: L'objectiu principal del projecte és permetre que tots els infants, independentment de les seves necessitats de suport, puguin participar en activitats d'excursionisme amb seguretat, acompanyament professional i les adaptacions tècniques necessàries, garantint una experiència positiva i compartida amb les seves famílies.

Necessitat: L'accés a entorns naturals sovint presenta barreres físiques, socials i organitzatives per als infants amb pluridiscapacitat i les seves famílies. Aquest projecte respon a la necessitat d'obrir noves oportunitats d'oci inclusiu, afavorint la participació social, la convivència i la creació d'experiències significatives en família, sovint difícils d'assolir en contextos no adaptats.

Què fem i a qui ens adrecem?: El projecte organitza sortides a la muntanya amb recorreguts adaptats, utilitzant recursos com la cadira Joëlette, guiatge especialitzat i professionals d'acompanyament. Aquest dispositiu permet garantir la seguretat i el benestar dels infants, alhora que facilita la participació activa de les famílies i del voluntariat. Mou Muntanyes s'adreça a infants amb pluridiscapacitat i les seves famílies, així com a persones voluntàries i col·laboradores que vulguin formar part d'una experiència inclusiva i transformadora. El projecte genera un impacte social positiu en promoure una cultura de la inclusió, el suport mutu i l'accés equitatiu als espais naturals.

13. Marta Escalé. Guia de Muntanya (AEGM - UIMLA) i tècnica d'inclusió treballant en projectes de formació, protocols de seguretat i guiatge per a diverses empreses, entitats i fundacions, membre de l'Àrea d'inclusió de la Feec i sòcia de Moun travelguide: Presentació cadira Joelette (Muntanya inclusiva).

La ponència presenta la cadira Joëlette com una eina clau per facilitar l'accés a la muntanya a persones amb mobilitat reduïda i fer possible la seva participació en activitats d'excursionisme inclusiu. Aquesta eina permet superar barreres físiques que tradicionalment han limitat l'accés als entorns naturals, obrint noves possibilitats de participació, oci i relació.

Es posa de manifest que l'ús de la Joëlette requereix una planificació acurada, un equip humà compromès i una formació específica. Aquests elements són imprescindibles per garantir la seguretat de les persones participants i assegurar una experiència positiva, tant per a qui utilitza la cadira com per a l'equip d'acompanyament. El treball coordinat i la corresponsabilitat del grup esdevenen, així, parts fonamentals del projecte. Més enllà de l'aspecte tècnic, es destaca que la Joëlette representa molt més que un recurs material. És una eina que contribueix a garantir drets fonamentals, com el dret a fer esport, a formar part d'un equip, a assumir reptes i a gaudir d'experiències compartides en igualtat de condicions. El seu ús promou una mirada inclusiva que transforma la manera d'entendre l'excursionisme i reforça el sentiment de pertinença a la comunitat.

Escalé reivindica la muntanya com un espai per a tothom, posant en valor iniciatives que aposten per un turisme inclusiu i accessible (#muntanyaperatothom #turismeinclusiu). El missatge final subratlla que la Joëlette simbolitza passió per la muntanya, compromís social i un somni compartit: fer camí junts i gaudir del recorregut col·lectivament, respectant la diversitat i enfortint els vincles comunitaris.

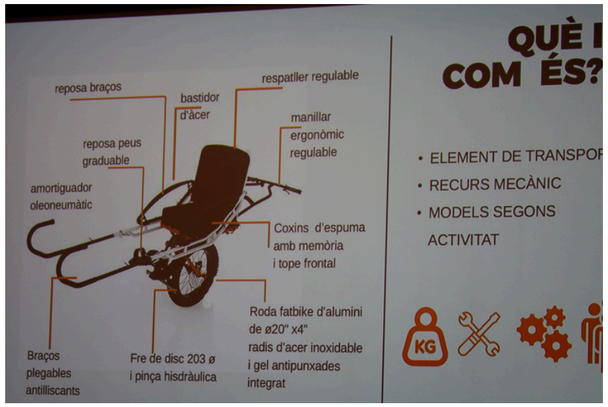

14. Concert de comiat, a càrrec del projecte SuperARTE, de la Fundación SIFU:

El tancament de la jornada es fa amb una actuació musical a càrrec de la Fundación SIFU, que ofereix un concert de piano i veu en el marc del projecte SuperArte. Aquesta actuació és un espai de sensibilització i celebració de la diversitat, posant en relleu el paper de l'art com a eina d'expressió, participació i inclusió social.

El projecte SuperArte té com a objectiu impulsar les oportunitats artístiques de persones amb discapacitat, facilitant l'accés a la formació especialitzada en música i dansa. A través de les Beques SuperArte, el programa dona suport a la realització de cursos, formacions o màsters durant un curs acadèmic, contribuint al desenvolupament del talent artístic i a la professionalització en l'àmbit cultural.

Més enllà de la qualitat artística de l'actuació, la proposta posa de manifest la importància de generar espais on les persones amb discapacitat puguin mostrar el seu potencial creatiu i formar part activa de la vida cultural. La cloenda musical reforça el missatge central de la jornada: la inclusió no només implica accés, sinó també reconeixement, oportunitats reals i visibilització del talent, entenent la cultura com un espai compartit i accessible per a tothom.

Acaba la jornada amb un ambient de sensibilitat i consciència que permet començar a integrar totes les experiències i coneixement compartit.

MOLTES GRÀCIES A TOTHOM PER VENIR I SEGUIR SUMANT AMB INNOVACIÓ, RECERCA I TRANSFORMACIÓ SOCIAL! ENS RETROBEM L'ANY VINENT!

ENLLAÇ A STORIES AMB L'ACTUACIÓ MUSICAL

nexe FUNDACIÓ

Organitza:

nexe FUNDACIÓ

15 de novembre

BLANQUERNA URL
Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport

Amb el suport:

Fundación ONCE

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials i Inclusió

Blanquerna UNIVERSITAT RAMON LLULL | Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Moltes gràcies!

"A NEXE partim de les capacitats i treballem perquè cada infant pugui viure plenament la seva infància"

Gràcies pel vostre compromís
amb la infància amb pluridiscapacitat
i les seves famílies